

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

مشخصات گزارش:

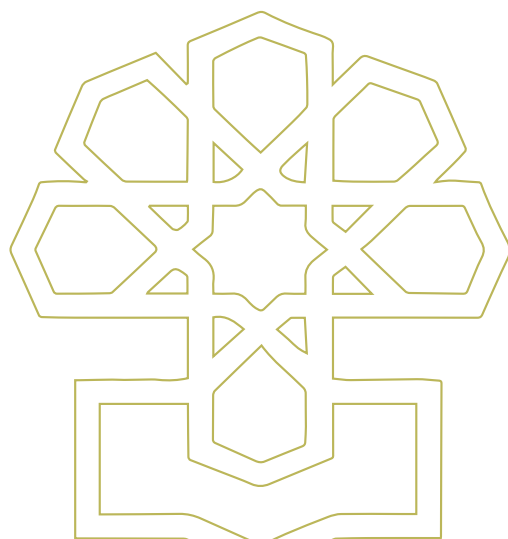
دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ

شماره مسلسل:

۲۷۰۱۹۱۸۶

تاریخ انتشار:

۱۴۰۲/۵/۱۴

ضوابط احراز پست‌های مدیریتی ورزش کشور

مهدی مرادی، محمدرضا عابدی محزون

چکیده

ساختار ورزش دارای پست‌ها و مسئولیت‌های متعددی در سطوح مختلف عالی، ارشد، میانی، پایه و عملیاتی است و با توجه به تأثیرگذاری منابع انسانی در رشد و بالندگی هر دستگاهی، قطع به یقین مدیریت این منابع انسانی و نحوه و ضابطه انتخاب و انتصاب مدیران نهادهای ورزشی بسیار حائز اهمیت است. از این رو در این گزارش تلاش شد که سلسله مراتب سطوح مدیریت در ورزش کشور ترسیم و تعیین شود و شرایط عمومی و تخصصی برای انتخاب و انتصاب مدیران ورزش حرفه‌ای در این سطوح ارائه گردد. مهمترین شرایط عمومی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش کشور برای هر چهار سطح ارشد، میانی، پایه و عملیاتی عبارتند از: التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛ تابعیت جمهوری اسلامی ایران؛ عدم سوء پیشینه مؤثر کیفری، عدم محرومیت از حقوق اجتماعی بر اساس احکام قطعی مراجع قضایی یا تأیید مراجع ذی صلاح؛ دارا بودن شرط وثاقت و امانت؛ دارا بودن گواهینامه شایستگی عمومی احراز سمت‌های مدیریتی (از ابتدای سال ۱۳۹۷)؛ احراز صلاحیت اعتقادی، اخلاقی و رفتاری فرد نامزد برای انتصاب در یکی از سطوح مدیریتی، از مراجع ذی ربط؛ دارا بودن رابطه استخدامی رسمی، پیمانی یا قرارداد کار معین (مشخص) در سقف تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری با دستگاه (برای تصدی پست‌های مدیریت در نهادهای ورزشی دولتی). مهمترین شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطوح ارشد و میانی ورزش عبارتند از: داشتن سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح مختلف مدیریت ورزش؛ آشنایی مکفی با مباحث مالی و بودجه (جذب حامیان مالی و تأمین منابع مالی)؛ آشنایی مکفی با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی در حوزه ورزش؛ آشنایی مکفی با روش‌های برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه در ورزش؛ تسلط به زبان انگلیسی یا یکی از زبان‌های بین‌المللی متداول؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

مقدمه

ساختار ورزش کشور ایران دارای جهت‌گیری بینابینی است؛ به این معنا که نهادهای دولتی نظیر وزارت ورزش و جوانان، ادارات کل استانی ورزش و جوانان و ادارات شهرستانی ورزش و جوانان از بالا منصوب می‌شوند و موازی آنها کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک، فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های ورزشی استانی و شهرستانی از پایین شکل گرفته و در نهایت با برگزاری انتخابات، رؤسای این نهادهای ورزشی تعیین می‌شوند.

از سوی دیگر، قانونگذار در جزء «۱۳» بند «الف» ماده (۴) قانون «اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان» وظیفه حمایت، نظارت و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌ها و کمیته‌های ورزشی به‌منظور حسن اجرای وظایف رابره‌عهده وزارت ورزش و جوانان گذاشته است تا از تداخل برنامه‌ها و

ناظر علمی (موسی بیات)، همکاران (میثم رحیمی‌زاده و مجید جاوید)، اظهار نظرکننده (حسین بهنام‌پور).

چالش‌ها و موانع پیش‌روی ورزش در بین نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی کاسته شود و هماهنگی و هم‌افزایی بین نهادهای ورزشی افزایش یابد. موضوع بسیار مهم در خصوص این نهادهای ورزشی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران آنهاست. زیرا باید شرایط احراز را جهت تصدی پست دولتی و یا کاندیدا شدن برای شرکت در انتخابات نهاد ورزشی مربوطه کسب کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که چارچوب جامع و دقیقی که منطبق بر نظرهای کارشناسی و خرد جمعی و همچنین در چارچوب قوانین مدیریت خدمات کشوری باشد، وجود ندارد. بنابراین در این گزارش تلاش شده است که چارچوب جامع و دقیقی مبتنی بر نظرات کارشناسی ارائه شود.

۱. سطوح مدیریت در ورزش کشور

شورای عالی اداری کشور به منظور ساماندهی، انتخاب صحیح و رفع آسیب‌ها در فرایند انتصاب مدیران در سطح ملی و منطقه‌ای، در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۲۳ در اجرای ماده (۵۷) **قانون مدیریت خدمات کشوری**، دستورالعمل اجرایی شایستگی‌های عمومی و تخصصی و نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای را ابلاغ کرد و در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۷، دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای از سوی شورای عالی تصویب و سپس ابلاغ و اصلاحات و الحاقات بعدی نیز به مرور در شورا بررسی و تصویب شد.

از این رو در این مطالعه، مناصب حوزه ورزش مبتنی بر ساختار ورزش کشور و در دو بخش دولتی و عمومی غیردولتی شناسایی و احصا شد. همچنین سلسله‌مراتب سطوح مدیریت ورزش و شرایط عمومی و تخصصی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش با توجه به قوانین، مقررات، اسناد و مطالعات مختلف تهیه شد. علاوه بر این، با تجمیع نظرات صاحب‌نظران و کارشناسان مرتبط با موضوع در هر دو بخش اجرایی و دانشگاهی تلاش شد که یکی از مسائل مهم حوزه ورزش که تدوین شرایط تخصصی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش بود، به مدد مرکز پژوهش‌های مجلس تا حد زیادی حل شود.

بالحاظ کردن مصوبات و دستورالعمل‌های شورای عالی اداری کشور، سطوح مختلف مدیریت در ورزش و فرایند پیشنهادی انتصاب به شرح ذیل ارائه می‌شود. **مدیران حرفه‌ای**^۱: شامل تمامی عناوین سمت‌های مدیریتی دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری، به استثنای سمت‌های مدیریت سیاسی، موضوع ماده (۷۱) **قانون مدیریت خدمات کشوری** و هم‌ترازان آنان است که به چهار گروه به شرح زیر تقسیم شده‌اند:

■ **مدیران ارشد**: آن دسته از مدیرانی هستند که وظیفه سیاست‌گذاری، خط‌مشی‌گذاری، برنامه‌ریزی کلان، هدایت و نظارت عالی بر عملکرد دستگاه رادر واحدهای ستادی به عهده دارند، مانند: معاونین وزرا.

■ **مدیران میانی**: به آن دسته از مدیرانی اطلاق می‌شود که وظیفه هماهنگی، ایجاد ارتباط بین سطوح عالی (مقامات) و یا مدیران ارشد رادر واحدهای ستادی به عهده دارند، مانند: مدیران کل و معاونین آنان، معاونین سازمان‌ها، مؤسسات دولتی و مراکز مستقل و سمت‌های مدیریتی هم‌سطح آنها.

■ **مدیران پایه**: به آن دسته از مدیرانی اطلاق می‌شود که وظیفه اجرای سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و برنامه‌های سازمانی رادر واحدهای ستادی به عهده دارند، مانند: رؤسای ادارات، رؤسای گروه‌ها و سمت‌های مدیریتی هم‌سطح آنها.

■ **مدیران عملیاتی**: شامل مدیران آن دسته از واحدهای عملیاتی یا اجرایی دستگاه‌های اجرایی نظیر مدارس، آکادمی‌ها، ورزشگاه‌ها، موزه‌ها، مراکز فنی و حرفه‌ای و مراکز استعدادیابی هستند که ارائه خدمات اصلی و نهایی دستگاه را به عهده دارند.

جدول ۱. سلسله‌مراتب سطوح مدیریت در ورزش کشور

ردیف	سطح	شرح	نهادهای دولتی	نهادهای عمومی غیردولتی
۱	مدیریت (عالی)	عالی‌ترین مقام نهادهای متولی ورزش	وزیر ورزش و جوانان	رئیس کمیته ملی المپیک
۲	مدیریت ارشد	آن دسته از مدیرانی می‌باشند که وظیفه سیاست‌گذاری، خط‌مشی‌گذاری، برنامه‌ریزی کلان، هدایت و نظارت عالی بر عملکرد دستگاه رادر واحدهای ستادی به عهده دارند.	معاونین وزیر ورزش و جوانان ^۲	نایب رئیس کمیته ملی المپیک
			مدیرعامل شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی مدیرعامل صندوق حمایت از قهرمانان و پیش‌کسوتان	نایب رئیس کمیته ملی پارالمپیک
۳	مدیریت میانی	به آن دسته از مدیرانی اطلاق می‌شود که وظیفه هماهنگی، ایجاد ارتباط بین سطوح عالی (مقامات) و یا مدیران ارشد را در واحدهای ستادی به عهده دارند.	مدیران کل دفاتر و ادارات کل ستادی و استانی	رؤسای فدراسیون‌های ورزشی نواب رئیس و دبیرکل فدراسیون‌های ورزشی
			معاونین ادارات کل ستادی و استانی	رؤسای انجمن‌های ملی مستقل
				رئیس و معاونین آکادمی ملی المپیک
			معاونین سازمان‌ها، مؤسسات دولتی و مراکز مستقل	خزانه‌دار فدراسیون‌های ورزشی بازرس فدراسیون‌های ورزشی

۱. دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای، ماده (۱) مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری.

۲. مطابق بند «ه» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری؛ سمت‌های معاونین وزرا، پست‌های سیاسی محسوب شده و به عنوان مقام شناخته می‌شوند، ولی با توجه به اطلاعات جدول ۱ و سلسله‌مراتب تعیین شده سطوح مدیریت در ورزش کشور، سطح مدیریت عالی در وزارت ورزش و جوانان مختص وزیر ورزش و جوانان است و علی‌رغم اینکه معاونین وزارت ورزش و جوانان پست سیاسی قلمداد می‌شوند، ولی در سطح مدیریت ارشد حوزه ورزش جای می‌گیرند و باید قبل از انتصاب و تصدی مسئولیت، شرایط عمومی و تخصصی مورد نیاز این سطح را احراز کنند.

ردیف	سطح	شرح	نهادهای دولتی	نهادهای عمومی غیردولتی
۴	مدیران پایه	به آن دسته از مدیرانی اطلاق می‌شود که وظیفه اجرای سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و برنامه‌های سازمانی را در واحدهای ستادی برعهده دارند.	رؤسای ادارات ستادی در ادارات کل و دفاتر ستادی و استانی	مدیران ستادی کمیته ملی المپیک
				مدیران ستادی کمیته ملی پارالمپیک
				رؤسای مراکز تحت پوشش کمیته ملی المپیک
				رؤسای مراکز تحت پوشش کمیته ملی پارالمپیک
			رؤسای گروه‌های ستادی در ادارات کل و دفاتر ستادی و استانی	رؤسای مراکز آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک
				رؤسای هیئت‌های ورزشی استان‌ها
۵	مدیران عملیاتی	شامل آن دسته از مدیران واحدهای عملیاتی یا اجرایی دستگاه‌های اجرایی می‌شوند که ارائه خدمات اصلی و نهایی دستگاه را به‌عهده دارند.	رؤسا و مدیران مدارس	رؤسای هیئت‌های شهرستان‌ها
			رؤسا و مدیران آکادمی‌ها	
			رؤسا و مدیران ورزشگاه‌ها	
			رؤسا و مدیران موزه‌ها	
			رؤسا و مدیران مراکز فنی و حرفه‌ای	
			رؤسا و مدیران مراکز ورزش قهرمانی و استعدادیابی	

مأخذ: یافته‌های پژوهش

* سطح‌بندی مدیران عامل و سایر مدیریت‌های باشگاه‌های ورزشی در سطح خدماتی و ورزش حرفه‌ای صورت نگرفته است. بنابراین در سلسله‌مراتب سطوح مدیریتی ورزش کشور جانمایی نشده است.

۲. فرایند انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای در دستگاه‌های اجرایی^۱ ورزش کشور

انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای در دستگاه‌های اجرایی براساس فرایند ذیل انجام می‌گیرد:

- بررسی شرایط عمومی و تخصصی، شایستگی‌های عمومی مدیریتی،^۲ صلاحیت اعتقادی و اخلاقی و رفتاری افراد و شایستگی‌های تخصصی مدیران توسط واحد منابع انسانی و یا عناوین مشابه در دستگاه اجرایی؛
- ارسال پرونده و دیگر مستندات و مدارک مربوط به فرد منتخب از سوی واحد منابع انسانی و یا عناوین مشابه در دستگاه اجرایی به کمیته سرمایه انسانی برای تأیید؛
- بررسی و تطبیق مستندات با ضوابط مربوط توسط کمیته سرمایه انسانی؛
- صدور مجوز توسط کمیته سرمایه انسانی برای انتصاب؛
- اخذ تأییدیه از مراجع قانونی ذی‌ربط؛
- اخذ تأییدیه مقام مجاز دستگاه اجرایی؛
- صدور حکم توسط مراجع قانونی ذی‌ربط.

۱. دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای. ماده (۵) مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری.

۲. مجموعه‌ای از دانش، مهارت‌ها، نگرش‌ها و ویژگی‌های تعیین شده از سوی سازمان اطلاق می‌شود که به یک فرد امکان می‌دهد تا بتواند وظایف مربوط را پس از احراز سمت مدیریتی و یا ارتقا به سطوح بالاتر به‌طور موفقیت‌آمیز انجام دهد.

مأخذ: برگرفته از ماده (۵) دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای، مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری.

۱-۲. شرایط عمومی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش کشور

- التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،
- تابعیت جمهوری اسلامی ایران،
- عدم سوء پیشینه مؤثر کیفری، عدم محرومیت از حقوق اجتماعی بر اساس احکام قطعی مراجع قضایی با تأیید مراجع ذیصلاح،
- دارا بودن شرط وثاقت و امانت،
- دارا بودن گواهینامه شایستگی عمومی احراز سمت‌های مدیریتی (از ابتدای سال ۱۳۹۷)،
- ثبت مشخصات فرد قبل از انتصاب، در بانک اطلاعات افراد دارای شایستگی احراز سمت‌های مدیریتی،
- دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل لیسانس در یکی از مقاطع و رشته‌های تحصیلی مندرج در شرایط احراز،
- طی دوره‌های آموزشی سطح مدیریتی مربوط،
- کسب حداقل ۸۵ درصد کل امتیاز ارزیابی عملکرد در دو سال منتهی به انتصاب (برای کارکنان دولت متصدی پست مدیریتی)،
- احراز صلاحیت اعتقادی، اخلاقی و رفتاری فرد نامزد برای انتصاب در یکی از سطوح مدیریتی، از مراجع ذیربط،
- دارا بودن رابطه استخدامی رسمی، پیمانی یا قرارداد کار معین (مشخص) در سقف تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری با دستگاه (برای تصدی پست‌های مدیریتی در نهادهای ورزشی دولتی).

جدول ۲. شرایط عمومی انتصاب سمت‌های مدیریتی

شرایط عمومی سطوح مدیریت حرفه‌ای	حداقل تجربه خدمت دولتی یا غیردولتی مرتبط	تجربه در سمت‌های مدیریتی	ارزیابی‌کننده شایستگی‌های مدیریتی	نمونه شایستگی‌های عمومی مدیریتی مورد ارزیابی
مدیریت عملیاتی	۱	-	کانون‌های ارزیابی دارای مجوز	روحیه جهادی، مسئولیت‌پذیری، مهارت‌های ارتباطی، آینده‌نگری و تفکر راهبردی، هدف‌گرایی و هدایت عملکرد، نظارت و کنترل
مدیریت پایه	۲	-	کانون‌های ارزیابی دارای مجوز	روحیه جهادی، مسئولیت‌پذیری، تیم و شبکه‌سازی، تفکر تحلیلی و حل مسئله، هدف‌گرایی و هدایت عملکرد، تعهد و تعلق سازمانی
مدیریت میانی	۴	۲	کانون‌های ارزیابی ویژه مرکز آموزش مدیریت دولتی	علاوه بر شایستگی‌های سطح قبل؛ مهارت‌های ارتباطی، نظارت و کنترل، نوجویی و تفکر خلاق
مدیریت ارشد	۶	۳	کانون‌های ارزیابی ویژه مرکز آموزش مدیریت دولتی	علاوه بر شایستگی‌های سطح قبل؛ آینده‌نگری و تفکر راهبردی، کل‌نگری و نگرش فرایندی، برنامه‌ریزی و هماهنگی

مأخذ: مصوبه شماره ۱۴۶۴۷ مورخ ۱۴۰۱/۳/۲ شورای عالی اداری.

۱. غالب موارد برگرفته از ماده (۲) دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری است.

۲-۲. شرایط تخصصی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش کشور

مطابق ماده (۴) دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری، دستگاه‌های اجرایی موظفند شرایط و شایستگی‌های تخصصی مدیران و سازوکار احراز آنها را متناسب با مأموریت، ویژگی‌ها و ماهیت وظایف مشاغل اختصاصی دستگاه، به تفکیک سطوح مدیریتی تدوین و به تصویب شورای راهبری توسعه مدیریت دستگاه برسانند.

از سویی دیگر، مطالعات و مشاهدات نشان می‌دهد که چارچوب و محتوای مستدلی در خصوص شرایط تخصصی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش کشور وجود ندارد. بنابراین وزارت ورزش و جوانان موظف است شرایط و شایستگی‌های تخصصی مدیران برای انتصاب به پست‌های مدیریتی و سازوکار احراز آنها را متناسب با مأموریت، ویژگی‌ها و ماهیت وظایف مشاغل اختصاصی هر نهاد (ادارات کل ستادی و استانی، شهرستانی، فدراسیون‌های ورزشی و هیئت‌های استانی و شهرستانی و همچنین کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و آکادمی‌های ملی المپیک و پارالمپیک، انجمن‌های ملی مستقل، شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به وزارت ورزش و جوانان) به تفکیک سطوح مدیریتی تدوین و به تصویب شورای راهبری توسعه مدیریت برسانند.

در این مطالعه به منظور جهت‌دهی به این شرایط تخصصی تلاش شد که چارچوبی تهیه و تدوین شود. با بررسی قوانین، مقررات، اسناد و مطالعات مختلف در خصوص این موضوع، شاخص‌های اولیه‌ای در ۴ سطح مدیریتی حوزه ورزش (سطوح ارشد، میانی، پایه و عملیاتی) تهیه شد و در اختیار بدنه کارشناسی مربوطه وزارت ورزش و جوانان و خبرگان دانشگاهی حوزه علوم ورزشی و مدیریت قرار گرفت و نظرات پیشنهادی دریافت شد. متن ارائه شده مبتنی بر ۴ سطح مدیریتی حوزه ورزش که در ذیل ارائه می‌شود. برآیند مطالعات صورت گرفته، نظرهای کارشناسی دستگاه‌های مرتبط و نظرات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها در این حوزه است.

پیشنهاد می‌شود با توجه به این چارچوب، وزارت ورزش و جوانان و شورای راهبری توسعه مدیریت آن وزارتخانه نسبت به نهایی‌سازی آن اقدام کند.

۲-۲-۱. شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح ارشد ورزش

- داشتن سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح مختلف مدیریت ورزش؛
- آشنایی مکفی با مباحث مالی و بودجه (جذب حامیان مالی و تأمین منابع مالی)؛
- آشنایی مکفی با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی در حوزه ورزش؛
- آشنایی مکفی با روش‌های برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه در ورزش؛
- تسلط به زبان انگلیسی یا یکی از زبان‌های بین‌المللی متداول؛
- قدرت فن بیان و توانایی برقراری ارتباطات اثربخش با رسانه‌ها؛
- سابقه عضویت در هیئت اجرایی کمیته‌های ملی (اختصاصی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک)؛
- گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛
- گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛
- داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛
- برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۲-۲-۲. شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح میانی ورزش

- آشنایی مکفی با مباحث مالی و بودجه (جذب حامیان مالی و تأمین منابع مالی)؛
- آشنایی مکفی با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی در حوزه ورزش؛
- آشنایی مکفی با روش‌های برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه در ورزش؛
- تسلط به زبان انگلیسی یا یکی از زبان‌های بین‌المللی متداول؛
- قدرت فن بیان و توانایی برقراری ارتباطات اثربخش با رسانه‌ها؛
- سابقه عضویت در هیئت رئیسه فدراسیون ورزشی (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛
- فردی شناخته شده در سطح ملی و بین‌المللی ورزش به‌ویژه در رشته ورزشی حوزه خود باشد (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛
- شناخت کامل از رشته ورزشی مربوطه (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛
- گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛
- گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛
- داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛
- برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۱. این آزمون‌ها توسط دفتر مدیریت منابع انسانی وزارت ورزش و جوانان با همکاری پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان برنامه و بودجه و با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور انجام می‌گیرد.

۲-۳. شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح پایه ورزش

- گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛
- گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛
- داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛
- برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش؛
- داشتن تخصص در رشته ورزشی مرتبط با مسئولیت (اختصاصی هیئت‌های استانی)؛
- برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۲-۴. شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح عملیاتی ورزش

- داشتن تخصص در رشته ورزشی مرتبط با مسئولیت (اختصاصی هیئت‌های شهرستانی)؛
- برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

جمع‌بندی

ساختار ورزش دارای پست‌ها و مسئولیت‌های متعددی در سطوح مختلف عالی، ارشد، میانی، پایه و عملیاتی است و با توجه به تأثیر گذاری منابع انسانی در رشد و بالندگی هر دستگاهی، قطع به یقین مدیریت این منابع انسانی و نحوه و ضابطه انتخاب و انتصاب مدیران نهادهای ورزشی بسیار حائز اهمیت است. از این رو در این گزارش تلاش شد که سلسله‌مراتب سطوح مدیریت در ورزش کشور ترسیم و تعیین شود و شرایط عمومی و تخصصی برای انتخاب و انتصاب مدیران ورزش حرفه‌ای در این سطوح ارائه گردد.

شایان ذکر است که رعایت شایستگی‌های عمومی و شرایط تخصصی برای انتخاب مدیران حرفه‌ای الزامی است؛ لکن به منظور ارزیابی عادلانه و مبتنی بر انصاف لازم است که کانون ارزیابی ویژه وزارت ورزش و جوانان کلیه شاخص‌ها و معیارهای سنجش شایستگی‌های عمومی سطوح مدیریت حرفه‌ای اعم از عملیاتی، پایه، میانی و ارشد را تدوین کند و به تصویب شورای راهبری توسعه مدیریت برسانند. همچنین وزارت ورزش و جوانان موظف است مطابق ماده (۶) دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای، اطلاعات تمامی کارمندان دارای «گواهینامه شایستگی عمومی احراز سمت‌های مدیریتی» و افرادی که در حال حاضر متصدی یکی از سمت‌های مدیریتی هستند را در بانک اطلاعات مدیران، موضوع ماده (۵۵) قانون مدیریت خدمات کشوری ثبت نمایند.

پیشنهادها

پیشنهادها

سلسله‌مراتب سطوح مدیریت در ورزش کشور شامل سطوح مدیریت عالی، ارشد، میانی، پایه و عملیاتی می‌شود. مناصب مدیریت عالی ورزش شامل سمت وزیر ورزش و جوانان و رؤسای کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک است که هر ۳ جایگاه انتخابی است. وزیر ورزش و جوانان با پیشنهاد ریاست جمهوری و رأی اعتماد نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و رؤسای کمیته‌ها نیز با انتخابات و رأی مجامع عمومی هر دو کمیته انتخاب می‌شوند. سایر سمت‌های مدیریتی ورزش در سطوح مدیریتی چهار گانه و در هر دو بخش نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی نیازمند احراز شرایط عمومی و تخصصی هر سطح توسط افراد متقاضی است که این شرایط در ذیل به تفکیک ارائه می‌شود.

۱ شرایط عمومی انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای ورزش کشور برای هر چهار سطح ارشد، میانی، پایه و عملیاتی عبارتند از: التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛ تابعیت جمهوری اسلامی ایران؛ عدم سوء پیشینه مؤثر کیفری، عدم محرومیت از حقوق اجتماعی بر اساس احکام قطعی مراجع قضایی با تأیید مراجع ذیصلاح؛ دارا بودن شرط وثاقت و امانت؛ دارا بودن گواهینامه شایستگی عمومی احراز سمت‌های مدیریتی (از ابتدای سال ۱۳۹۷)؛ ثبت مشخصات فرد قبل از انتصاب، در بانک اطلاعات افراد دارای شایستگی احراز سمت‌های مدیریتی؛ دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در یکی از مقاطع و رشته‌های تحصیلی مندرج در شرایط احراز؛ طی دوره‌های آموزشی سطح مدیریتی مربوط؛ کسب حداقل ۸۵ درصد کل امتیاز ارزیابی عملکرد در دو سال منتهی به انتصاب (برای کارکنان دولت متصدی پست مدیریت)؛ احراز صلاحیت اعتقادی، اخلاقی و رفتاری فرد نامزد برای انتصاب در یکی از سطوح مدیریتی، از مراجع ذی ربط؛ دارا بودن رابطه استخدامی رسمی، پیمانی یا قرارداد کار معین (مشخص) در سقف تبصره ماده (۳۲) قانون مدیریت خدمات کشوری با دستگاه (برای تصدی پست‌های مدیریتی در نهادهای ورزشی دولتی).

۲ شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح ارشد ورزش عبارتند از: داشتن سابقه اجرایی و مدیریتی در سطوح مختلف مدیریت ورزش؛ آشنایی مکفی با مباحث مالی و بودجه (جذب حامیان مالی و تأمین منابع مالی)؛ آشنایی مکفی با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی در حوزه

ورزش؛ آشنایی مکفی با روش‌های برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه در ورزش؛ تسلط به زبان انگلیسی یا یکی از زبان‌های بین‌المللی متداول؛ قدرت فن بیان و توانایی برقراری ارتباطات اثربخش با رسانه‌ها؛ سابقه عضویت در هیئت اجرایی کمیته‌های ملی (اختصاصی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک)؛ گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛ گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛ داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۳ شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح میانی ورزش عبارتند از: آشنایی مکفی با مباحث مالی و بودجه (جذب حامیان مالی و تأمین منابع مالی)؛ آشنایی مکفی با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی در حوزه ورزش؛ آشنایی مکفی با روش‌های برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه در ورزش؛ تسلط به زبان انگلیسی یا یکی از زبان‌های بین‌المللی متداول؛ قدرت فن بیان و توانایی برقراری ارتباطات اثربخش با رسانه‌ها؛ سابقه عضویت در هیئت رئیسه فدراسیون ورزشی (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛ فردی شناخته شده در سطح ملی و بین‌المللی ورزش به‌ویژه در رشته ورزشی حوزه خود باشد (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛ شناخت کامل از رشته ورزشی مربوطه (اختصاصی فدراسیون‌ها)؛ گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛ گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛ داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۴ شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح پایه ورزش عبارتند از: گذراندن دوره‌های مختلف تربیت مدیر ورزشی و کسب امتیاز قابل قبول؛ گذراندن آزمون تخصصی مدیریت و رهبری در ورزش و کسب امتیاز قابل قبول این سطح؛ داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی و تحصیلات دانشگاهی ترجیحاً در رشته‌های مدیریتی یا علوم ورزشی؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش؛ داشتن تخصص در رشته ورزشی مرتبط با مسئولیت (اختصاصی هیئت‌های استانی)؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

۵ شرایط تخصصی مدیران حرفه‌ای سطح عملیاتی ورزش عبارتند از: داشتن تخصص در رشته ورزشی مرتبط با مسئولیت (اختصاصی هیئت‌های شهرستانی)؛ برخورداری از اهلیت و صلاحیت کاری در ورزش.

منابع و مأخذ

۱. دستورالعمل اجرایی نحوه انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای مصوبه شماره ۵۷۹۰۹۵ مورخ ۱۳۹۵/۴/۱ شورای عالی اداری با اصلاحات و الحاقات بعدی.
۲. قانون مدیریت خدمات کشوری مصوبه شماره ۱۰۹۷۴۰/۳۸۵ مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی.
۳. قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان مصوبه ۱۳۹۹/۶/۱۶ مجلس شورای اسلامی.

